

STANDARD UNECE FFV-23

za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo

MELON

IZDAJA 2012

ZDRUŽENI NARODI
New York in Ženeva, 2012

OPOMBA

Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu

Standardi tržne kakovosti, ki jih je pripravila Delovna skupina za standarde kakovosti v kmetijstvu pri Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UNECE), pomagajo spodbujati mednarodno trgovino, pospeševati proizvodnjo visoke kakovosti, izboljševati donosnost in ščititi koristi potrošnikov. Standarde UNECE uporabljajo vlade, proizvajalci, trgovci, uvozniki in izvozniki ter druge mednarodne organizacije. Zajemajo širok obseg kmetijskih proizvodov, vključno s svežim sadjem in zelenjavo, suhimi in posušenimi proizvodi, semenskim krompirjem, mesom, rezanim cvetjem, jajci in jajčnimi izdelki.

Pri dejavnostih delovne skupine lahko enakopravno sodelujejo vse članice Združenih narodov. Prosimo, da za več informacij o standardih v kmetijstvu obiščete našo spletno stran <www.unece.org/trade/agr>.

Sedanji pregledani standard za melone temelji na dokumentih ECE/TRADE/C/WP.7/GE.1/2010/13 in ECE/TRADE/C/WP.7/2012/8, ki ju je pregledala in sprejela delovna skupina na svoji 66. in 68. seji.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne izražajo kakršnega koli mnenja Sekretariata Združenih narodov o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njegovih organov ali o razmejitvi njegovih meja. Navedba imen podjetij ali trgovskih proizvodov ne pomeni, da so jih Združeni narodi potrdili.

Vse gradivo se sme brezplačno navajati ali ponovno tiskati, vendar je treba navesti vir.

S kakršnimi koli opombami ali poizvedbami se, prosimo, obrnite na:

Agricultural Standards Unit
Trade and Timber Division
United Nations Economic Commission for Europe
Palais des Nations
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
E-naslov: agrstandards@unece.org

Standard FFV-23 UNECE za trženje in nadzor nad tržno kakovostjo melon

I. Opredelitev proizvoda

Ta standard se uporablja za melone sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Cucumis melo* L., ki se potrošnikom dobavljajo sveže, ne pa za melone, namenjene za industrijsko predelavo.

II. Določbe o kakovosti

Namen tega standarda je opredeliti zahteve glede kakovosti za melone v fazi izvoznega nadzora po pripravi in pakiranju.

Če pa se uporablja v fazah po izvozu, smejo melone glede na zahteve standarda kazati:

- neznatno pomanjkanje svežosti in čvrstosti,
- neznatno propadanje zaradi svojega razvoja in pokvarljivosti.

Lastnik/prodajalec takih melon ne sme razstavljati ali jih ponuditi v prodajo ali dostaviti ali tržiti drugače kakor v skladu s tem standardom. Odgovoren je za spoštovanje te skladnosti.

A. Minimalne zahteve

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj morajo biti melone v obeh razredih:

- nepoškodovane,¹
- zdrave; izločene so melone, ki zaradi gnitja ali kvarjenja niso primerne za uživanje,
- čiste, praktično brez vsake vidne tuje snovi,
- svežega videza,
- praktično brez škodljivcev,
- brez poškodb, ki bi jih na mesu povzročili škodljivci,
- čvrste,
- brez neobičajne zunanje vlage,
- brez kakršnega koli tujega vonja in/ali okusa.

Melone morajo biti ustrezno razvite in v takem stanju, da lahko:

- prenesejo prevoz in ravnanje z njimi,
- prispejo v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. Zahteve glede zrelosti

Melone morajo biti dovolj razvite in zrele. To zahtevo izpolnjujejo, če je lomni količnik mesa na sredini in v ekvatorialnem delu enak ali večji od 10 stopinj Brix pri melonah tipa Charentais in 8 stopinj Brix pri drugih melonah.

¹ Majhna, zrasla zarez, nastala pri avtomatskem merjenju lomnega količnika, se ne šteje kot poškodba.
Datum izdaje: 12. november 2012

C. Razvrstitev

Melone se razvrščajo v dva razreda:

(i) I. razred

Melone v tem razredu morajo biti dobre kakovosti. Biti morajo značilne za sorto in/ali tržni tip.

Dovoljene so lahko te neznatne pomanjkljivosti, če to ne vpliva na splošni videz melon, kakovost, sposobnost ohranjanja kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

- neznatne pomanjkljivosti v obliki,
- neznatne pomanjkljivosti v obarvanosti (bleda obarvanost lupine na delu, kjer se je sadež med rastjo dotikal tal, se ne šteje kot pomanjkljivost),
- neznatne poškodbe na površini zaradi drgnjenja ali obdelave,
- rahle zarasle razpoke okoli peclja, ki so krajše od 2 cm in ne segajo do mesa.

Pri melonah, ki se oberejo s pecljem, mora biti ta krajši od 2 cm.

(ii) II. razred

V ta razred se uvrščajo melone, ki ne izpolnjujejo zahtev za I. razred, izpolnjujejo pa zgoraj določene minimalne zahteve.

Dovoljene so lahko te pomanjkljivosti, če melone ohranijo temeljne značilnosti glede kakovosti, sposobnosti ohranjanja kakovosti in predstavitve:

- pomanjkljivosti v obliki,
- pomanjkljivosti v obarvanosti (bleda obarvanost lupine na delu, kjer se je sadež med rastjo dotikal tal, se ne šteje kot pomanjkljivost),
- poškodbe na površini zaradi drgnjenja ali obdelave,
- rahle razpoke ali globoke praske, ki ne prizadenejo mesa sadeža in so suhe,
- neznatni otiski.

III. Določbe o velikosti

Velikost se določi z maso enote ali premerom ekvatorialnega dela.

Najmanjše velikosti so:

po masi:

- za melone tipov Charentais, Galia in Ogen 250 g,
- za druge melone 300 g;

po premeru:

- za melone tipov Charentais, Galia in Ogen 7,5 cm,
- za druge melone 8,0 cm.

Da se zagotovi izenačenost po velikosti, sme biti razlika v velikosti melon v isti enoti pakiranja največ:

- 50 % (30 % za melone tipa Charentais) več od teže najmanjše,
- 20 % (10 % za melone tipa Charentais) več od premera najmanjše.

IV. Določbe o dovoljenih odstopanjih

Na vseh stopnjah trženja so v vsaki enoti pakiranja za melone, ki ne izpolnjujejo zahtev za navedeni razred, dovoljena odstopanja glede kakovosti in velikosti.

A. Dovoljena odstopanja glede kakovosti

(i) I. razred

Dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % melon, ki ne izpolnjujejo zahtev za ta razred, izpolnjujejo pa zahteve za II. razred. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 1 % melon, ki ne izpolnjujejo niti zahtev glede kakovosti za II. razred niti minimalnih zahtev, ali nagnitih melon.

(ii) II. razred

Dovoljeno je, da odstopa po številu ali masi skupno 10 % melon, ki ne izpolnjujejo niti zahtev za ta razred niti minimalnih zahtev. Pri tem odstopanju je lahko skupno največ 2 % nagnitih melon.

B. Dovoljena odstopanja glede velikosti

Za vse razrede: dovoljeno je, da skupno odstopa po številu ali masi 10 % melon, ki ne izpolnjujejo zahtev glede velikosti.

V. Določbe o predstavitvi

A. Izenačenost

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in mora vsebovati le melone istega porekla, sorte ali tržnega tipa, kakovosti in velikosti, ki so po možnosti dosegle enako stopnjo razvitosti in zrelosti ter so po možnosti enake obarvanosti.

Vendar se lahko mešanica melon izrazito različnih sort in/ali tržnih tipov pakira skupaj v enoti pakiranja, če so izenačene po kakovosti, za vsako sorto in/ali tržni tip pa po poreklu.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. Embalaža

Melone morajo biti pakirane tako, da so ustrezno zaščitene.

Notranji material enote pakiranja mora biti čist in take kakovosti, da preprečuje kakršne koli zunanje ali notranje poškodbe melon. Dovoljena je uporaba materiala, zlasti papirja ali žigov s trgovskimi oznakami, če se pri tiskanju ali etiketiranju uporablja nestrupeno črnilo ali lepilo.

Nalepke, ki so posamično nalepljene na melone, morajo biti take, da njihova odstranitev ne pusti nobenih vidnih sledov lepila ali poškodb na površini.

Enote pakiranja ne smejo vsebovati nobene tuje snovi.

VI. Določbe o označevanju

Vsaka enota pakiranja² mora imeti na isti strani enote pakiranja natisnjene te čitljive in neizbrisljive oznake, ki so vidne od zunaj:

A. Identifikacija

Pakirnica in/ali odpravnik/pošiljatelj:

Ime in dejanski naslov (npr. ulica/mesto/regija/poštna številka in država, če se razlikuje od države porekla) ali kodna oznaka, ki jo je uradno priznal državni organ.³

B. Vrsta proizvoda

- "Melone", če vsebina ni vidna od zunaj.
- "Mešanica melon" ali ustrezno poimenovanje pri mešanici izrazito različnih sort ali tržnih tipov melon. Če melone niso vidne od zunaj, je treba navesti sorte in/ali tržne tipe ter količino primerkov posamezne sorte ali tipa v enoti pakiranja.
- Ime tržnega tipa.
- Ime sorte (neobvezno).

C. Poreklo proizvoda

- Država porekla⁴ in neobvezno območje pridelave ali nacionalno, regionalno ali lokalno krajevno ime.
- Pri mešanici melon izrazito različnih sort in/ali tržnih tipov različnega porekla se vsaka država porekla navede poleg ustreznega imena sorte ali tržnega tipa.

D. Prodajne označbe

- Razred.
- Velikost, izražena z najmanjšo in največjo maso ali najmanjšim in največjim premerom.
- Število enot (neobvezno).

E. Uradni kontrolni znak (neobvezno)

Sprejeto leta 1975.

Zadnjič pregledano leta 2012.

V okviru programa OECD za uporabo mednarodnih standardov za sadje in zelenjavo je bila objavljena pojasnjevalna ilustrirana brošura o tržnih tipih. Publikacijo je mogoče dobiti v knjigarni OECD na: www.oecdbookshop.org.

² Te določbe o označevanju ne veljajo za prodajno embalažo, ponujeno v enotah pakiranja.

³ Notranje zakonodaje številnih držav zahtevajo izrecno navedbo imena in naslova. Kadar pa je uporabljena kodna oznaka, je treba poleg nje navesti "pakirnica in/ali odpravnik (ali ustrezne okrajšave)", pred njo pa (črkovno) kodo države/ozemlja po ISO 3166, ki je priznala kodno oznako, če se razlikuje od države porekla.

⁴ Navesti je treba polno ali običajno uporabljeno ime.